gemeente Terschelling

Raadsvoorstel

Onderwerp: **Instellen gemeentelijke rekenkamer**

Jaar/nummer: **2024/**

In behandeling bij: **Griffier T. de Jong**

Voorgesteld besluit

1. De Verordening Rekenkamer Waddeneilanden gemeente Terschelling vast te stellen.
2. De samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer Waddeneilanden 2024 vast te stellen.
3. De heer E. Boneschansker met ingang van 1 januari 2025 te benoemen tot voorzitter van de rekenkamer:
4. De heer J. van Dijk met ingang van 1 januari 2025 tot lid van de rekenkamer te benoemen
d. Mevrouw E. Fogl met ingang van 1 januari 2025 tot lid van de rekenkamer te benoemen
5. Te benoemen tot lid van de begeleidingscommissie: J.W. Adams.

Samenvatting

De gemeentelijke rekenkamer onderzoekt of het gemeentelijke beleid zinnig, zuinig en zorgvuldig uitgevoerd wordt. De gemeentewet schrijft voor dat de gemeenteraad een rekenkamer instelt. Een rekenkamerfunctie of rekenkamercommissie is niet meer mogelijk. De gemeente Terschelling neemt nu deel in de gemeenschappelijke rekenkamercommissie Waddeneilanden. Het voorstel is om de bestaande samenwerking voort te zetten en de rekenkamercommissie om te vormen naar een rekenkamer die een personele unie aangaat.

Toelichting

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Volgens de bepalingen in de Wet zijn gemeenteraden gehouden voor 1 januari 2024 hierin te voorzien. Helaas is hierin vertraging opgetreden, hieraan zijn echter geen sancties verbonden. Een rekenkamerfunctie of -commissie is nu niet meer mogelijk. De belangrijkste verschillen tussen een rekenkamercommissie en een rekenkamer zijn dat in de Gemeentewet de onafhankelijkheid van de rekenkamer expliciet is geregeld en ook de bevoegdheid om onderzoek te doen bij verbonden partijen en rechtspersonen waarin de gemeente een meerderheidsbelang heeft. Feitelijk functioneert onze rekenkamercommissie al onafhankelijk als een rekenkamer, maar om te voldoen aan de wettelijke regeling dient de rekenkamercommissie formeel te worden omgevormd tot rekenkamer.

Er is nu een gemeenschappelijke rekenkamercommissie: de Rekenkamercommissie Waddeneilanden, een samenwerking tussen de gemeenten Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Deze gemeenschappelijke rekenkamercommissie is gebaseerd op één verordening die door de 5 gemeenteraden zijn vastgesteld. Voorstel is om de bestaande samenwerking voort te zetten. Elke gemeenteraad stelt formeel een

eigen rekenkamer in en in de samenwerkingsovereenkomst wordt een personele unie afgesproken: elke raad benoemt dezelfde personen als voorzitter en leden. Er verandert dan praktisch niets aan de huidige situatie. Aanvullend wordt nu een samenwerkingsovereenkomst door alle raden vastgesteld.

Beoogd effect
Het omvormen van de rekenkamercommissie naar de gemeentelijke rekenkamer conform de Wet versterking decentrale rekenkamers.

Argumenten
1.1. Geen gezamenlijke verordening
De huidige rekenkamercommissie is een gemeenschappelijke rekenkamercommissie, gebaseerd op een gezamenlijk verordening. Voortzetting van de huidige werkwijze met één gemeenschappelijke verordening voor de 5 eilanden kent geen juridische basis en kan daarom niet voortgezet worden.

1.2. Geen gemeenschappelijke regeling
Om een gezamenlijke rekenkamer te organiseren kan de gemeente kiezen tussen een personele unie óf het vormen van een gemeenschappelijke rekenkamer met een gemeenschappelijke regeling op grond van de Wet Gemeenschappelijke regeling (Wgr). Een gemeenschappelijke regeling in de meest licht vorm als gemeenschappelijk orgaan, kent desondanks een zware verantwoordingsprocedure naar de 5 gemeenteraden toe;
• de raden moeten samen een gemeenschappelijk orgaan vormen; elke raad moet daarvoor een of meer leden (en plaatsvervangende leden) benoemen;
• het gemeenschappelijk orgaan vormt dan een soort ‘bestuur’ van de rekenkamer, dit in plaats van de vijf raden;
• het gemeenschappelijk orgaan moet jaarlijks een ontwerpbegroting voor een zienswijze voorleggen aan de vijf raden, en daaraan voorafgaand een kaderbrief. Dit geldt tevens voor een jaarrekening ter informatie;
• de gemeenschappelijke regeling, begroting en jaarrekening moeten naar de provincie worden gestuurd in het kader van toezicht. waaronder begrepen een aparte accountantsverklaring. Kosten hiervan beknellen de onderzoeksmogelijkheden van de rekenkamer.

1.3. Rekenkamer met een personele unie
Het is ook mogelijk te kiezen voor samenwerking op basis van een personele unie: elk van de vijf gemeenteraden benoemt dezelfde personen. Dit komt overeen met onze huidige werkwijze in de gemeenten. In dit voorstel wordt gekozen voor voortzetting van de bestaande samenwerking, waarbij elke gemeenteraad bij verordening een rekenkamer instelt. De vijf gemeenten benoemen elk dezelfde voorzitter en de leden waardoor de vijf gemeentelijke rekenkamers via een personele unie feitelijk functioneren als één (gezamenlijke) rekenkamer. De huidige verordening wordt ingetrokken. De nieuwe verordening sluit aan bij de huidige werkwijze.

1.4. Benoeming voorzitter en leden
De huidige rekenkamercommissie bestaat uit drie leden, inclusief de voorzitter. De leden worden benoemd voor zes jaar en mogen eenmaal worden herbenoemd. Met de vorming van de rekenkamer start een geheel nieuwe situatie. Voorstel is om opnieuw drie leden te benoemen, inclusief de voorzitter. De raad dient de voorzitter expliciet te benoemen.

Voor alle leden geldt dat bij de start van de nieuwe rekenkamer een nieuwe termijn start. De wettelijke benoemingstermijn is zes jaar. In de verordening wordt opnieuw een bepaling opgenomen dat de leden eenmaal kunnen worden herbenoemd.

1.5 Beëdiging
De leden van de rekenkamer worden alleen beëdigd in één van de deelnemende raden. In de huidige situatie passen we dit al toe: nieuwe leden worden alleen beëdigd in de raad van Texel. Zowel in de huidige als in de nieuwe situatie zouden de voorzitter en leden strikt formeel in alle vijf gemeenten beëdigd moeten worden. Net als nu willen we daar praktisch mee om blijven gaan en alleen op Texel beëdigen.

1.5.a Functionering
De begeleidingscommissie voert periodiek een gesprek met de voorzitter van de rekenkamer over diens functioneren en over het functioneren van de rekenkamer.

1.6. Samenwerkingsovereenkomst is nieuw
De nu voorgestelde eigen verordening per gemeente met personele unie regelt niet de samenwerkingsafspraken. De bijgevoegde samenwerkingsovereenkomst bevat een aantal inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de huidige regeling.

1.6.a secretariële ondersteuning
De ervaring is dat de algemene en ondersteunende taken te klein zijn voor een afzonderlijke secretarisfunctie. Bij andere, grote rekenkamercommissies (met hogere budgetten) ligt dat anders. De kleine omvang van de rekenkamercommissie en de opzet waarbij de commissie zelf in beginsel het onderzoek uitvoert, maken dat de meeste algemene en ondersteunende werkzaamheden op een efficiënte wijze integraal door de leden van de rekenkamercommissie worden uitgevoerd. Wel is geregeld dat deze werkwijze gewijzigd kan worden.

1.6.b Financiële verdeelsleutel
De bijdrage per gemeente is in 2023 volgens een vaste verdeelsleutel vastgesteld.

Gemeente	Deel te bekostigen	Bedrag 2023
Texel	30 procent	€ 12.000
Vlieland	10 procent	€ 4.000
Terschelling	25 procent	€ 10.000
Ameland	25 procent	€ 10.000
Schiermonnikoog	10 procent	€ 4.000

Jaarlijks vindt indexering plaats.

1.6.c Begeleidingscommissie
De begeleidingsgroep, samengesteld uit de griffiers en één raadslid per gemeenteraad wordt opgeheven. De nieuw te benoemen begeleidingscommissie bestaat uit 5 raadsleden. Elke raad vaardigt één raadslid af. Eén van de (loco-) griffiers is secretaris van de begeleidingscommissie en bekleedt een aantal specifieke taken.

Advies
Alles afwegende wordt in dit voorstel gekozen voor het instellen van een eigen rekenkamer die een personele unie aangaat.

Financiën
De huidige werkwijze wordt grotendeels voortgezet. Van extra kosten is geen sprake.

Communicatie
Zoals voorgeschreven in artikel 147a lid 4 Gemeentewet is het college in de gelegenheid gesteld eventuele wensen en bedenkingen bij het voorstel in te dienen, voordat de raad een besluit neemt. Het college heeft 29 oktober 2024 aangegeven geen opmerkingen te hebben bij het voorstel.
De besluitvorming over dit voorstel wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd via de website en de pagina van de gemeenteraad Terschelling en ook via de website van de Rekenkamercommissie Waddeneilanden. De website van de rekenkamercommissie zal uiteraard worden aangepast als de naam gewijzigd is in Rekenkamer Waddeneilanden.

Vervolg
Besluitvorming door de raden is voorzien in december 2024
Als de raden instemmen met dit voorstel, kan de beëdiging van de voorzitter en de leden plaatsvinden in februari 2025 op Texel.
De rekenkamer zal zo spoedig mogelijk – uiterlijk 1 april 2025 - een reglement van orde opstellen en dit ter kennisneming aan de raden sturen.

T. de Jong
griffier van de raad van de gemeente Terschelling
In samenwerking met de griffiers van de gemeenteraden van Ameland, Schiermonnikoog, Texel en Vlieland